

Dostęp do informacji naukowej i jej rozpowszechnianie w kontekście konkurencyjności oraz innowacyjności Unii Europejskiej

dr hab. Diana Pietruch-Reizes, prof. ŚWSZ w Katowicach

Waga informacji naukowej

- usprawnienie generowania wiedzy poprzez badania naukowe,
- rozpowszechnianie wiedzy w procesie edukacji,
- zastosowanie wiedzy poprzez innowacje
- możliwości dostępu do publikacji naukowych i do danych badawczych oraz ich wymiany,
- szybkie i szerokie rozpowszechnianie wyników badań może pomóc w przyspieszeniu innowacji oraz pozwolić na uniknięcie powielania wysiłków badawczych,
- podstawową rolą systemu publikacji informacji naukowej jest certyfikacja i rozpowszechnianie takiej informacji,

Optymalizacja systemu informacji naukowej

- **dostęp do informacji naukowej i jej rozpowszechnianie**
nowe rynki, usługi, podmioty,
zwiększające się wykorzystanie zasobów cyfrowych w badaniach naukowych oraz w rozpowszechnianiu wiedzy,
natychmiastowy dostęp do informacji naukowej i jej rozpowszechnianie w Internecie,
nowe technologie informacyjno-komunikacyjne oferujące innowacyjne sposoby zwiększania wartości,
przedstawiające nowe możliwości wykorzystania ogromnych ilości danych otrzymywanych poprzez eksperymenty i obserwacje w procesie naukowym oraz wydobywania znaczenia z takich danych zmagazynowanych w repozytoriach

Czasopisma naukowe

- *„Na całym świecie działa ok. 2 tys. wydawnictw naukowych publikujących ok. 1,4 mln artykułów rocznie. Ok. 780 spośród tych wydawców działa w UE, publikując 49 % łącznej liczby artykułów. Bezpośrednio w UE zatrudniają one 36 tys. osób i mają silną pozycję na rynku światowym”* (Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Bruksela, dnia 14.2.2007)

Otwarty dostęp

- **Cel:** zapewnienie bezpośredniego i swobodnego dostępu internetowego do wiedzy w naukach ścisłych i humanistycznych,
- otwarty dostęp może zwiększyć wpływ badań naukowych i innowacji poprzez poprawę dostępu do wyników badań i ich szybkie rozpowszechnianie

Polityka konkurencji

- główna i najwcześniej uzgodniona polityka wspólnotowa
- wszystkie podstawowe normy zawarto w TRAKTACIE USTANAWIAJĄCYM EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ GOSPODARCZĄ:

Zadaniem Wspólnoty jest, przez ustanowienie wspólnego rynku i stopniowe zbliżanie polityk gospodarczych Państw Członkowskich, popieranie w całej Wspólnocie harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej, stałego i zrównoważonego wzrostu, zwiększonej stabilności, przyspieszonego podwyższania poziomu życia oraz ściślejszych związków między Państwami Członkowskimi

- *Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską* (Wspólne reguły w dziedzinie konkurencji, podatków i zbliżenia ustawodawstw, **Art.81-89**)

TYTUŁ VI

Wspólne reguły w dziedzinie konkurencji,
podatków i zbliżenia ustawodawstw

- konkurencyjność jest jednym z kluczowych pojęć wyznaczających kierunek toczącej się aktualnie debaty nad przyszłością Unii Europejskiej;
- w obliczu wyzwań związanych z globalizacją, a zwłaszcza wzrostem konkurencji ze strony państw trzecich, tylko współdziałanie w ramach Unii Europejskiej umożliwi dalszą poprawę jakości życia obywateli UE;
- wzmocnienie konkurencyjności Unii Europejskiej leży w interesie wszystkich podmiotów obecnych na wspólnym rynku, zarówno przedsiębiorstw, jak i europejskich konsumentów korzystających w pełni z przeprowadzanych reform strukturalnych;

Partnerstwo na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego UE

- Polityka konkurencji stanowi główną siłę napędową wzrostu gospodarczego i stałych miejsc pracy
- Korzyści wynikające z konkurencyjności, wzrostu i trwałego rozwoju społecznego i środowiskowego wzajemnie się uzupełniają
- Właściwie zarządzane środowisko rozwoju działalności gospodarczej podtrzymuje i propaguje konkurencyjność, produktywność i wzrost na globalnych, regionalnych i krajowych rynkach.

- propozycja Komisji Europejskiej dotycząca ożywienia procesu lizbońskiego, obejmującego reformę polityki gospodarczej i społecznej, kładzie duży nacisk na **politykę konkurencji**
- główny punkt strategii stanowi uznanie, że to rynki, a nie rządy generują dobrobyt i miejsca pracy; konkurencja stanowi znaczącą część składową dobrze funkcjonujących rynków, strategia obejmuje szereg ważnych wątków odnoszących się do polityki konkurencji.

- prace Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji (DG ds. Konkurencji)
- polityka konkurencji może przyczynić się do osiągnięcia celów strategii lizbońskiej w trzech zakresach:

1) Promowanie społeczeństwa opartego na wiedzy

- duża presja konkurencyjna silnie motywuje przedsiębiorstwa do ciągłego zaangażowania w innowacje oraz badania i rozwój (BiR);
- polityka konkurencji może przyczynić się do większej dynamiki gospodarczej UE i osiągnięcia celów strategii lizbońskiej;
- istotny wpływ na rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy może mieć polityka pomocy państwa poprzez lepsze zarządzanie dostępnymi środkami na pomoc publiczną w takich sektorach jak badania i rozwój, innowacje i szkolenia

2) Wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego:

- stworzenie warunków rzeczywiście sprzyjających konkurencji, zakładaniu nowych przedsiębiorstw i innowacjom oraz promujących te dziedziny;
- popieranie i wprowadzanie w życie zasad konkurencji może przyczynić się do lepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego, szczególnie w sektorach kluczowych z punktu widzenia agendy lizbońskiej, ponieważ stanowią one istotny wkład w gospodarkę europejską.

3) Tworzenie korzystnego klimatu dla biznesu:

- polityka konkurencji może w znaczący sposób przyczynić się do tworzenia korzystnych warunków dla biznesu;
- dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność oraz małych i średnich przedsiębiorstw istotną rolę odgrywają zasady dotyczące pomocy państwa;
- wspieranie konkurencji może pomóc w takim kształtowaniu krajowych i unijnych ram prawnych, które promowałoby system korzystny z punktu widzenia konkurencji i konkurencyjności.

- Poprawa transferu wiedzy między instytucjami badawczymi a przemysłem w całej Europie: przyjęcie otwartego modelu innowacyjności

COM (2007) 182 - KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

- Wykorzystanie wiedzy w praktyce: Szeroko zakrojona strategia innowacyjna dla UE

COM (2006) 502 - KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

- Utworzenie wzorcowego ośrodka wiedzy: Europejskiego Instytutu Technologii

COM (2006) 77 - KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY EUROPEJSKIEJ

Europejski Instytut Technologii (EIT) wzorcowy ośrodek wiedzy

- **Struktura integrująca trzy dziedziny**

===→ **edukację**

===→ **badania**

===→ **innowacje**

Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji

- *Program ramowy przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności oraz potencjału innowacyjnego Wspólnoty jako społeczeństwa o zaawansowanym poziomie wiedzy, funkcjonującego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju opartego na stabilnym wzroście gospodarczym oraz charakteryzującego się wysoce konkurencyjną gospodarką rynkową o wysokim poziomie ochrony oraz poprawy jakości środowiska.*

Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji

Cele

- zwiększanie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP;
- promowanie wszelkich form innowacji, w tym innowacji ekologicznych;
- przyśpieszenie tworzenia trwałego, konkurencyjnego, innowacyjnego społeczeństwa informacyjnego o charakterze integrującym;
- promowanie efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii we wszystkich sektorach, w tym w sektorze transportu.

Programy szczegółowe

- Program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji;
- Program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK);
- program „Inteligentna Energia – Program dla Europy”.

Budżet

- Środki na realizację Programu ramowego wynosi 3 631 300 000 EUR.
- Orientacyjny podział budżetu na programy szczegółowe:
 - a) 60 % ogólnego budżetu przeznaczają się na realizację Programu na rzecz przedsiębiorczości i innowacji, z czego około jedną piątą przeznaczają się na promowanie innowacji ekologicznych;
 - b) 20 % ogólnego budżetu przeznaczają się na realizację Programu wsparcia polityki dotyczącej technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
 - c) 20 % ogólnego budżetu przeznaczają się na realizację programu „Inteligentna Energia – Program dla Europy”.

Usługi wspierające działalność gospodarczą i innowacje

- a) usługi w zakresie informacji, informacji zwrotnej, współpracy podmiotów gospodarczych i umiędzynarodowienia;
- b) usługi w dziedzinie innowacji oraz transferu zarówno technologii, jak i wiedzy;
- c) usługi zachęcające MŚP do udziału w Siódmym programie ramowym na rzecz badań

Dziękuję za uwagę

